

Urdd Gobaith Cymru
07—08
Adroddiad Blynyddol
Annual Report

urdd.org

Llywydd yr Urdd Delyth Vaughan

Braint, anrhydedd a phleser oedd bod yn Llywydd ar fudiad ieuencid mwyaf Cymru eleni. Anodd yw canfod geiriau i gyfleu fy malchder gan na wnes i erioed ddychmygu y byddwn un dydd yn Llywydd ar y mudiad arbennig hwn.

Mae'r Urdd wedi bod yn rhan annatod o'm bywyd ers yn blentyn. Rwy'n hynod ffodus o'r llu cyfleoedd, profiadau, ffrindiau ond yn bennaf y gwerthoedd yr wyf wedi eu cael o fod yn aelod o'r Urdd dros y blynyddoedd. Mae'r hyn sydd gan y mudiad i'w gynnig i'w aelodau yn gwblw unigryw.

Yr hyn sy'n greiddiol i lwyddiant y mudiad yw gwirfoddolwyr. Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch yn ddiffuant i holl wirfoddolwyr y mudiad. Ar hyd a lled Cymru mae gwirfoddolwyr wedi ymroi o'u hamser i sicrhau fod plant a phobl ifanc Cymru yn cael eu meithrin a'u datblygu yn unigolion cyflawn.

Mae'r gweithgarwch wythnosol ar lawr gwlad yn hynod bwysig i mi ynghyd â choron flynyddol yr Urdd sef yr Eisteddfod. A minnau wedi fy ngeni a magu yn Sir Conwy, erys Eisteddfod Sir Conwy 2008 ym Mae Penrhyn yn fyw yn y cof ac yn fy nghalon am byth. Gwir dweud fod yr Urdd yn flwyddyn gyfan o fwrlwm. Rwyf wedi tystio hynny eleni diolch i'r holl weithgareddau a digwyddiadau niferus y bŵm yn rhan ohonynt fel aelod, gwirfoddolwr a Llywydd y mudiad.

Yn ddiau, bydd yr Urdd yn rhan ohonof am byth a hyderaf y byddaf innau'n ran o'r mudiad arbennig hwn am flynyddoedd i ddod.

Urdd President Delyth Vaughan

Being the President of the Urdd this year has been an honour, a privilege and a pleasure. Finding words to express my pride is difficult as I never imagined I would one day be President of this very special organisation.

The Urdd has been an integral part of my life since childhood. I am extremely fortunate to have gained so many opportunities, experiences, friends, and above all, values from being a member of the Urdd over the years. This organisation offers a totally unique experience to its members.

At the heart of its success are its volunteers. I would like to take this opportunity to express sincere thanks to all the organisation's volunteers. Throughout Wales, volunteers have given their time to ensure that the children and young people of Wales are nurtured and developed as rounded individuals.

The weekly activity at grass roots level is extremely important to me as is the annual crown of the Urdd's activities, the Eisteddfod. As I was born and raised in the area, the Conwy Eisteddfod in 2008 at Penrhyn Bay will remain in my memory and in my heart forever. It is true to say that the Urdd is a hive of activity all year long. I have witnessed that fact this year, attending numerous activities and events as a member, as a volunteer and as President of the organisation.

Without a shadow of a doubt, the Urdd will be a part of me forever and I trust that I, in turn, will be a part of this special organisation for many years to come.

Adroddiad y Cadeirydd Carol Davies

2007 – 2008: beth sy'n aros yn y cof?

- Cystadleuaeth goginio yn yr Eisteddfod am y tro cyntaf
- Cystadlaethau chwaraeon di-ri
- Poblogrwydd gwersylloedd yr Urdd
- Eisteddfod lwyddiannus yn Sir Conwy
- **Cip** yn dathlu 21 mlynedd
- Datblygiadau cyffrous gyda'r Neges Ewyllys Da
- Urdd Gwyrdd yn rhoi pwyslais ar ail gylchu a chefnogi ymgyrch masnach deg

Dyna ychydig o'r uchafbwyntiau yn ystod y flwyddyn sydd wedi rhoi sgiliau a phrofiadau newydd i'n haelodau. Mae'r ddarpariaeth ar eu cyfer yn esblygu – oherwydd ein bod yn cymryd amser i wrando ar yr hyn sydd yn bwysig iddynt. Gwneir hyn drwy fforymau ieuentid a holiaduron – ac mae rhai ymatebion yn dangos bod gan ein hieuentid weledigaeth a dychymyg anhygoel wrth drafod datblygu'r mudiad.

O ddewis un o bliith y cannoedd gweithgareddau, rhaid dweud mai plaser pur oedd ymuno yn ymgyrch Neges Ewyllys Da'r Urdd eleni wrth i ddegau o ysgolion a channoedd o blant a phobl ifanc ymuno i gydganu'r gân arbennig, "Gwres dy Galon", a hynny'n fyw ar BBC Radio Cymru.

Mae pawb sydd yn rhoi o'u hamser i gynnal a hyrwyddo gweithgarwch Urdd Gobaith Cymru yn ysbrydoliaeth i'n haelodau. Mae fy niolch yn enfawr i'r gwirfoddolwyr, cefnogwyr, staff y mudiad gan gynnwys swyddogion y mudiad ac wrth gwrs yr aelodau – cefnogwyr brwd a ffyddlon i Mistar Urdd.

Adroddiad y Prif Weithredwr Efa Gruffudd Jones

Fy mhleser i yw cyflwyno'r adroddiad hwn i chi. Mae'n gofnod o flwyddyn brysur, hapus arall yn hanes yr Urdd.

Fe fyddwn yn ystod y flwyddyn i ddod yn cychwyn cyflawni'r amcanion sydd wedi eu gosod yn ein Cynllun Corfforaethol ar gyfer y blynyddoedd 2008-2011.

Yn y ddogfen honno rydym wedi gosod yn glir ein dyheadau fel mudiad.

Sicrhau parhad yr iaith Gymraeg fel iaith sy'n ffynnu. Credwn mai dim ond trwy fuddsoddi mewn creu cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ymhlith plant a phobl ifanc y bydd hynny'n digwydd.

Cynyddu gweithgaredd chwaraeon trwy gyfrwng y Gymraeg. Drwy wneud hyn, rydym yn cynorthwyo pobl ifanc Cymru i fod yn iachach, yn gwneud y mwyaf o'r cysylltiad rhwng chwaraeon a'r amgylchedd naturiol, ac yn creu mwy o gymunedau bywiog yng Nghymru.

Datblygu gwersylloedd yr Urdd. Ar hyn o bryd daw 38,000 o ymwelwyr i aros ynddynt ac mae'r profiadau Cymraeg a Chymreig a gynigiant yn gwbl unigryw.

Cynyddu'r cyfraniad economaidd a wna'r Urdd i fywyd Cymru, yn enwedig yng Nghymru wledig.

Ein nod yw cyfrannu i economi ffyniannus sy'n sicrhau swyddi da a chynaliadwy yn yr hir dymor.

Cydweithio i sicrhau bod ein gwaith cymunedol, addysgol a chelfyddydol yn cyfrannu i strategaethau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Rydym yn arbenigo mewn cynnig gwasanaeth ieuenticid trwy gyfrwng y Gymraeg, a byddwn yn gweithio mewn partneriaeth i sicrhau fod y ddarpariaeth ar draws Cymru yn cynyddu gan gyfrannu at gyflawni amcanion Strategaeth Gwasanaeth Ieuenticid Cymru.

Sicrhau bod mwy o gyfle i bobl ifanc yng Nghymru i brofi a chymryd rhan yn y celfyddydau. Byddwn yn sicrhau fod yr amrywiaeth o brofiadau celfyddydol a gynigir, o gystadlu i gyrsiau i berfformiadau, yn flaengar a chyffrous.

Byddwn wrth hwyluso a threfnu gweithgareddau a digwyddiadau yn gwella sgiliau plant a phobl ifanc yn y Gymraeg, a thrwy hynny yn cynyddu eu hyder ac yn sicrhau eu bod yn ei defnyddio fel iaith fywiog, naturiol.

Fy mraint arbennig i yw diolch i'r rheiny trwy bob rhan o Gymru, yn wirfoddolwyr, yn gefnogwyr ac yn aelodau o staff, sydd wedi sicrhau fod yr Urdd wedi gallu cyflawni gymaint dros y flwyddyn ddiwethaf. Edrychwn ymlaen yn awr at y flwyddyn nesaf. Diolch i chi gyd.

Adroddiad y Trysorydd Rheon Tomos

Am y drydedd flwyddyn yn olynol mae cyfrifon y mudiad yn dangos gweddill iach, ac yn 2007/8 roedd ychydig yn well na'r disgwyl. Er i ni weld cynnydd o dros £0.5m yn ein gwariant (i £6.9m) fe sicrhawyd cynnydd sylweddol mewn incwm, sydd bellach wedi pasio'r £7m. Mae hyn yn adlewyrchu ymdrechion sylweddol i ddenu arian newydd, adolygu craff o'r costau, a monitro cyson o'r cyllidebau. Hoffwn longyfarch ein swyddogion yn hyn o beth ynghyd â'r gwaith o gadw rheolaeth gadarn o'r sefyllfa ariannol.

Mae gwersylloedd Llangrannog, Glan-llyn a Chaerdydd wedi bod yn andros o lwyddiannus eto eleni, gyda'u hymdrechion i ddenu mwy o ymwelwyr yn dwyn ffrwyth. Bu'n flwyddyn anodd i Lan-llyn oherwydd trafferthion yn deillio o dywydd garw, ond er hyn cyrhaeddwyd y garreg filltir o ddenu mwy na £1m o incwm tâl gwersyll am y tro cyntaf. Mae'r canolfannau yma yn cynnal eu hunain heb unrhyw gymhorthdal, ac fel y gwelwch o'r cyfrifon maent yn gwneud cyfraniad sylweddol tuag at gostau cynnal y mudiad.

Fe welwyd buddsoddiad sylweddol (dros £1.8m) i lwyfannu'r Eisteddfod yng Nghaerfyrddin. Oherwydd gwaith diflino staff yr Urdd, yn ogystal â'r ymdrechion sylweddol yn lleol, gwelwyd gweddill o ychydig dros £17,000 yn y gost o lwyfannu'r wyl. Gwerthfawrogwyd cyfraniad ariannol Cyngor Sir Caerfyrddin wrth gyrraedd y canlyniad boddhaol yma.

Fel yn y flwyddyn flaenorol, rydym wedi buddsoddi unwaith eto yn adnewyddu offer a gwneud gwelliannau i'n hasedau, ac mae'r Bwrdd Busnes wedi cefnogi gwariant pellach eleni. Ochr yn ochr â hyn rydym wedi bod yn adolygu'r galw am fuddsoddi yn y dyfodol tra'n cysidro lefelau ein coffrau. Yn hyn o beth mae peth gofid, oherwydd cwmp ym y marchnadoedd arian, fod gwerth ein buddsoddiadau wedi gostwng eleni. Mae hyn yn groes i'r cyfnod o dwf cyson ers sawl blwyddyn. Fe fyddwn yn monitro'r sefyllfa yn gyson ac yn derbyn cyngor pan fo'r angen.

Rydym yn hynod ddiolchgar fod ein partneriaid a'n ffrindiau wedi dangos eu caredigrwydd drwy eu cyfraniadau a grantiau eto eleni, cyfraniad sydd yn allweddol i'n galluogi i ddarparu cymaint o amrywiaeth i blant a phobl ifanc Cymru.

Fel llynedd rydym yn rhagweld cynnydd mewn gwariant yn ystod 2008/9, ac rydym yn hyderus y byddwn yn gallu ymateb yn bositif i'r galw am fwy o adnoddau ariannol.

Chair's Report Carol Davies

2007 – 2008: memorable events...

- First cookery competition held at the Eisteddfod
- Innumerable sports competitions
- Popularity of Urdd residential centres
- Successful Eisteddfod in the county of Conwy
- **Cip** celebrating 21 years
- Exciting developments with the Goodwill Message
- Urdd Gwyrdd emphasising recycling and supporting fair trade

Those are a few of this year's highlights which have provided our members with new skills and experiences. The provision is evolving – because we take time to listen to what is important to our members. This is achieved through youth forums and surveys – and some of our young people's responses demonstrate an amazing sense of vision and imagination in terms of the development of the organisation.

If I had to choose one event from hundreds, I must say that joining in the Urdd's Goodwill Message campaign this year was pure pleasure as scores of schools and hundreds of children and young people joined together to sing the special song "Gwres dy Galon", live on BBC Radio Cymru.

Everyone who gives of their time to support and promote the activities of Urdd Gobaith Cymru is an inspiration to our members. I am grateful to the volunteers, the supporters and the staff of the organisation, including its officers and of course the members – the enthusiastic and faithful supporters of Mistar Urdd.

Chief Executive's Report Efa Gruffudd Jones

It is my pleasure to present this review to you. It is a record of another busy, happy year in the Urdd's history.

During the coming year, we will begin to achieve the objectives set out in our Corporate Plan for the years 2008-2011.

In that document, we have clearly stated our aspirations as an organisation.

To ensure the future of the Welsh language as a thriving language. We believe that this can only be achieved by investing in the creation of opportunities for the use of the Welsh language amongst children and young people.

To increase Welsh medium sporting activity. In so doing, we are assisting the young people of Wales to become healthier, maximising the link between sports and the natural environment, and creating more active communities in Wales.

To develop the Urdd's residential centres. 38,000 visitors currently attend our residential centres and the experiences offered at these centres in terms of Welsh language and culture are unique.

To increase the Urdd's economic contribution to Welsh life, especially in rural Wales. Our aim is to contribute to a prosperous economy which ensures quality, long term sustainable employment.

To co-operate to ensure that our work in communities, in education and in the arts contributes to local, regional and national strategies.

We specialise in providing a Welsh medium youth service and we will work in partnership to ensure that this provision is increased throughout Wales and contributes to achieving the Youth Service Strategy's objectives for Wales.

To ensure that young people in Wales have more opportunities to experience the arts and to participate in them. We will ensure that the range of artistic experiences offered, from competing to performance opportunities are both innovative and exciting.

In facilitating and organising activities and events, we will improve the Welsh language skills of children and young people, and in so doing, increase their confidence and ensure that they use Welsh as a vibrant, natural language.

It is my particular privilege to thank those in all parts of Wales, volunteers, supporters and members of staff, who have ensured that the Urdd has been able to achieve so much over the last year. We can look forward to next year with great confidence.

Treasurer's Report Rheon Tomos

For the third consecutive year, the organisation's accounts demonstrate a healthy balance, and in 2007/08, the situation was slightly better than expected. Although our expenditure increased by over £0.5m (to £6.9m), a substantial increase in income was achieved, crossing the £7m mark. This reflects substantial efforts to attract new funding, careful revision of costs and regular monitoring of budgets. I wish to congratulate our officers on this and on maintaining strict control of the financial situation.

The centres at Llangrannog, Glan-llyn and Cardiff have been extremely successful once again this year, with their efforts to attract more visitors paying dividends. It proved a difficult year for Glan-llyn due to difficulties arising from bad weather, but even so, they managed to cross the £1m milestone in terms of income from centre fees for the first time. These centres are self-supporting, receiving no financial assistance, and as the accounts demonstrate, they make a substantial contribution towards the organisation's running costs.

Substantial investment was made (in excess £1.8m) to stage the Eisteddfod in Carmarthen. Due to the Urdd staff's tireless work, and substantial efforts locally, the staging of the festival resulted in a surplus of slightly in excess of £17,000. The financial

contribution made by Carmarthenshire County Council was appreciated in reaching this satisfactory outcome.

As in the previous year, we have once again invested in renewing equipment and making improvements to our assets, and the Business Board has supported further expenditure this year. In conjunction with this, we have been reviewing the demand for investment in the future whilst keeping in mind the levels of our reserves. This is a slight cause for concern, in that the downturn of financial markets has meant that the value of our investments has fallen this year. This is in contrast to the period of regular growth experienced in recent years. We will monitor the situation regularly and take advice as required.

We are extremely grateful that our partners and friends have once again this year demonstrated their generosity in terms of donations and grants. This contribution is key to our ability to provide such a variety of services of the children and young people of Wales.

As was true of last year, we foresee an increase in expenditure during 2008/9, and are confident that we will be able to respond positively to the demand for additional financial resources.

Gweithgareddau Hamdden, Addysgol a Chelfyddydol

Bu'n flwyddyn gyffrous eto eleni gyda 51,091 o aelodau yn cael cyfle i ymuno mewn rhaglen o weithgareddau a chystadlaethau amrywiol.

Mae gwaith maes yr Urdd bellach yn ymestyn i Batagonia. Mae aelod o staff yr Urdd, a chyn aelod o staff yr Urdd yno ers mis Mawrth yn gweithio ar ddatblygu'r Gymraeg ymysg ieuenctid y Wladfa.

Mae prosiect gwaith ieuenctid arbennig iawn wedi digwydd ym Merthyr a Chasnewydd eleni gyda phobl ifanc 14 – 19 oed yn elwa o waith i ddatblygu cyfleoedd a gweithgareddau yn y ddwy ardal.

Mae tair theatr ieuenctid newydd wedi eu sefydlu yn nhalaith y gogledd dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae degau o blant a phobl ifanc bellach yn manteisio ar y cyfle i fynychu sesiynau wythnosol yn Harlech, Corwen a Wrecsam.

Bocswn yw prosiect newydd Sir Ddinbych – prosiect newydd arloesol sy'n cynnig cyfres o weithdai roc i bobl ifanc y sir ac yna yn rhoi cyfle iddynt recordio eu gwaith mewn stiwdio broffesiynol. Mae'r prosiect hwn yn bartneriaeth rhwng yr Urdd, Cyngor Celfyddydau Cymru, Coleg Llandrillo a YMAS.

Lluniwyd a chyflwynwyd Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd eleni gan Ysgol Brynhyfryd, Rhuthun. Dathlwyd y neges drwy gyfrwng cân arbennig gan Caryl Parry Jones. Cafwyd darllediad arbennig iawn o'r gân, ynghyd â'r neges, yn fyw o Ysgol Brynhyfryd ar BBC Radio Cymru gyda channoedd o blant a phobl ifanc ledled Cymru yn ymuno i gydganu "Gwres dy Galon".

Mae cynllun Gwirfoddolwyr y Mileniwm wedi profi'n hynod o boblogaidd gyda dros 300 o bobl ifanc 14-19 oed wedi cofrestru yn barod. Mae'r cynllun yn gyfle gwyb i achredu'r gwaith arbennig mae pobl ifanc yn ei gyflawni yn wirfoddol.

Bu cynllun Cogurdd yn llwyddiant heb ei ail eleni gydag adrannau ym mhobman yn gofyn am fwy! Y nod yw parhau gyda'r cynllun eto dros y flwyddyn nesaf.

Mae'r teithiau tramor mor boblogaidd ag erioed gyda 1,680 wedi ymuno ar deithiau i Ffrainc, Awstria, Catalonia a'r Iwerddon.

Elfen bwysig o waith y Maes yw gweithio mewn partneriaeth, ac eleni bu cydweithio brwd gyda nifer o gyrrff eraill megis Bwrdd yr Iaith Gymraeg, y Mentrau Iaith, yr Eisteddfod Genedlaethol, BBC Cymru, S4C a Chynghorau Sir ledled Cymru.

Chwaraeon

Cynhaliwyd Cystadlaethau Rhanbarthol a Gwyliau Chwaraeon Cenedlaethol yng Nghaerdydd, Aberystwyth, Bangor, Abertawe a Llanelli.

Daeth 145 o dimau i gystadlu yn yr Wyl Rygbi Genedlaethol yn Llanelli, a 1,800 o bobl ifanc a 135 o dimau i gystadlu yn y Gystadlaethau Bêl-rwyd Genedlaethol yng Nghaerdydd.

Denodd y Gystadlaethau Bêl-droed Genedlaethol 26 o dimau.

Trefnwyd cystadlaethau griced newydd 50/50.

Llwyddodd fîm yr Urdd i ennill Cystadlaethau Rygbi Rhyngwladol leuencid Nelson Mandela yn Ne'r Affrig.

Derbyniodd dros 1,000 o staff a gwirfoddolwyr hyfforddiant chwaraeon yn ystod y flwyddyn gydag amryw o gyfleoedd yn amrywio o gyrsgiau preswyl i gyrsgiau wedi eu lleoli mewn ysgolion.

Am yr ail flwyddyn fe gystadlodd dros 500 o athletwyr yn yr Aquathlon Genedlaethol yn Aberystwyth.

Derbyniwyd £6,000 gan gynllun Sports Match ar gyfer cynnal prosiectau hoci a phêl-rwyd yn Eryri, Môn a Cheredigion. Derbyniwyd hefyd £3,000 o grant Sports Match ar gyfer cynlluniau hyfforddiant dawnys yng Nghaerdydd a'r gogledd.

O ganlyniad i bartneriaeth rhwng yr Adran Chwaraeon a Chymdeithas Hoci a Phêl-rwyd Cymru trefnwyd gyrsgiau hyfforddi trwy gyfrwng y Gymraeg am y tro cyntaf.

Derbyniwyd grant gan Ffederasiwn EU ar gyfer mynd â chriw o bobol ifanc i Sweden i dderbyn Gwobr Uwch Arweinyddion Chwaraeon.

Cysylltwch â

Dyfrig Morgan

Cyfarwyddwr Talaith y De
02920 635682
Dyfrig@urdd.org

Dafydd Carrington

Cyfarwyddwr Talaith y Canolbarth
01686 614036
Dafydd@urdd.org

Mari Lloyd Pritchard

Cyfarwyddwr Talaith y Gogledd
01248 672106
Mari@urdd.org

urdd.org

Leisure, Educational and Arts Activities

It proved another exciting year with 51,091 members having an opportunity to participate in a programme of varied activities and competitions.

The Urdd's work now extends to Patagonia. A member of the Urdd's staff, and a former member of the Urdd's staff have been working there since March, developing the Welsh language amongst young people in the Welsh settlement.

A special youth work project has been undertaken at Merthyr and Newport this year with 14-19 year olds benefiting from work to develop opportunities and activities in both areas.

Three new youth theatres have been established in north Wales during the last year. Scores of children and young people are now taking advantage of the opportunity to attend weekly sessions at Harlech, Corwen and Wrexham.

A new project in Denbighshire, entitled Bocswm, is an innovative new project which provides a series of rock workshops for the county's young people and subsequently gives them an opportunity to record their work in a professional studio. This project is a partnership between the Urdd, The Arts Council of Wales, Llandrillo College and YMAS.

The Urdd's Peace and Goodwill Message was written and presented this year by Ysgol Brynhyfryd, Rhuthun. The message was celebrated in a special song composed by Caryl Parry Jones. Both the song and the message were broadcast live from Ysgol Brynhyfryd on BBC Radio Cymru and this was a successful event with hundreds of children and young people throughout Wales joining in song.

The Millennium Volunteers scheme has proved extremely popular with more than 300 14-19 year olds already having registered. The scheme is an excellent opportunity to provide accreditation for the excellent voluntary work carried out by young people.

The Cogurdd scheme proved an unparalleled success this year with 'adrannau' everywhere asking for more! The aim is to continue with this scheme again in the coming year.

Visits abroad prove as popular as ever with 1,680 having traveled to France, Austria, Catalonia and Ireland.

Partnership is an important element of our youth work and this year we worked closely with a number of other organisations such as the Welsh Language Board, the Mentrau Iaith, the National Eisteddfod, BBC Cymru, S4C and Unitary Authorities throughout Wales.

Sports

County Sporting Competitions and the National Sports Festivals were held at Cardiff, Aberystwyth, Bangor, Swansea and Llanelli.

145 teams came to compete in the National Rugby Festival in Llanelli, and 1,800 young people and 135 teams competed in the National Netball Competition in Cardiff.

The National Football Competition attracted 26 teams.

A new 50/50 cricket competition was organised.

The Urdd team won the Nelson Mandela International Youth Rugby Competition in South Africa.

More than 1,000 members of staff and volunteers received sports training during the year with numerous opportunities varying from residential courses to school-based courses.

For the second year, more than 500 athletes competed in the National Aquathlon in Aberystwyth.

£6,000 was received from the Sports Match scheme to run hockey and netball projects in Eryri, Môn and Ceredigion. £3,000 was also received as a grant from Sports Match for dance training schemes in Cardiff and in north Wales.

As a consequence of the partnership between the Sports Department and the Hockey and Netball Association of Wales, training courses were held through the medium of Welsh for the first time.

A grant was received from the EU Federation to take a group of young people to Sweden to receive their Senior Sports Leaders Award.

Contact

Dyfrig Morgan

Director of South Wales Region
02920 635682
Dyfrig@urdd.org

Dafydd Carrington

Director of Mid Wales Region
01686 614036
Dafydd@urdd.org

Mari Lloyd Pritchard

Director of North Wales Region
01248 672106
Mari@urdd.org

urdd.org

Ffynonellau Incwm Allanol

Rydym yn ymdrechu i sicrhau cefnogaeth ariannol i waith yr Urdd o bob math o ffynonellau. Heb y gefnogaeth hon ni fyddai modd i ni gynneg yr amrediad o brofiadau sy'n cael eu disgrifio yn yr adolygiad hwn.

Cynigwyd y grantiau canlynol:

Bwrdd yr Iaith Gymraeg	£670,705
Llywodraeth Cynulliad Cymru (grant ieuencid)	£83,000
Cyngor Llyfrau Cymru	£26,000
Cyngor Chwaraeon Cymru	£26,221
Cyngor Sir Caerfyrddin (Eisteddfod 2007)	£200,000
Cyngor Celfyddydau Cymru (Eisteddfod 2007)	£25,000
Cynulliad Cenedlaethol Cymru	£4,000
WEFO Interreg IIIA	£44,170
Asiantaeth yr Amgylchedd	£11,250
Cronfa Dreftadaeth y Loteri (Llangrannog)	£160,851
Amcan 1 EAGGF (Llangrannog)	£41,125

Awdurdodau Lleol

Powys	£7,896
Ceredigion	£8,500
Caerfyrddin	£15,000
Sir Benfro	£7,750
Rhondda Cynon Taf	£5,000
Caerffili	£10,000
Merthyr Tudful	£11,300
Casnewydd	£25,000
Môn	£17,870
Gwynedd	£31,130
Conwy	£17,050
Dinbych	£5,000
Wrecsam	£4,470

Cyngor Sir Conwy – Eisteddfod 2008	£300,000
Amrywiol – Eisteddfod 2008	£10,654

Noddwyr

Rydym yn chwilio yn barhaus am noddwyr newydd, sy'n gallu ein cefnogi drwy gymorth ymarferol neu ariannol. Mae'r buddiannau y gallwn eu cynnig yn cynnwys sylw yn Eisteddfod yr Urdd a brandio ar ddeunyddiau amrywiol.

Diolchwn i'r noddwyr a gefnogodd Eisteddfod yr Urdd. Cafwyd **£223,725** o nawdd tuag at Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd 2008 gan y canlynol:

Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Yr Asiantaeth Sgiliau Sylfaenol, HSBC, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Castell Howell, Ynni Gwynt Cymru, Prifysgol Aberystwyth, Jones & Whitehead, Principality, Co-Operative, Technoleg Comcen Ltd, Post Brenhinol, Coleg

Prif Gymynroddion

Eifion Samuel George, Llanelli	£2,355
Dilys Alice Owen, Llandudno	£25,000
Gwen Dorothy Robson, Corwen	£19,500
Mary Sioned Jones, Clydach	£26,035
Gwladys Medwen Jones, Llanrug	£1,000
John Williams, Rhoose Vale (rhan)	£11,400

Cefnogaeth at Brosiectau Penodol

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru – dros 2 flynedd (Cynllun Gwirfoddolwyr y Mileniwm)	£55,440
Cyngor Celfyddydau Cymru (Prosiect Celf Gogledd Cymru)	£24,650
Cyngor Celfyddydau Cymru – dros 3 mlynedd (Theatr Ieuencid yr Urdd)	£75,000
Ymddiriedolaeth William Park Jones – dros 2 flynedd (Theatr Ieuencid yr Urdd)	£15,000
YMAS (Youth Music)	£9,000

Llandrillo Cymru, Tesco, UCAC, Castle Cement, BT, Nant Gwrtheyrn, Energy Solutions, Capita Symonds, Cyngor Celfyddydau Cymru, Ymddiriedolaeth Ifor ac Aeres Evans, Daily Mail, RBS, Ymddiriedolaeth Jane Hodge, Ymddiriedolaeth Pantyfedwen, Cronfa Degwm Cymru, Peugeot, Cynrychiadau In The Dark, Gravells, Slaters Abergele, Daily Post, Heddlu Gogledd Cymru.

Noddodd y Post Brenhinol gystadleuaeth Ysgrifennu Llythyr yn y cylchgrawn **Cip** eleni. Cefnogodd WRW, Stenaline, Prifysgol Aberystwyth, Hybu Cig Cymru a'r Shop Rugby weithgareddau chwaraeon yr Urdd.

Datganiadau

Datganiad yr Archwilwyr i Ymddiriedolwyr Urdd Gobaith Cymru

Yr ydym wedi arholi'r crynodeb ariannol ar y dudalen yma.

Cyfrifoldebau priodol ymddiriedolwyr ac archwilwyr

Yr ydych chi fel ymddiriedolwyr yn gyfrifol am baratoi'r crynodeb ariannol. Yr ydym wedi cytuno i adrodd i chi ein barn ar gysondeb y crynodeb ariannol gyda'r cyfrifon statudol llawn, a arwyddwyd ar 10 Hydref 2008.

Sail ein barn

Yr ydym wedi gwneud y gwaith hynny yr ydym yn ei ystyried yn addas i sefydlu a ydy'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol pan baratowyd rhain oddi wrthynt.

Ein barn

Yn ein barn mae'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol llawn am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2008.

Patterson, Jones & Evans
Archwilwyr Cofrestredig,
Llanbedr Pont Steffan

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Mae'r cyfrifon uchod yn grynodeb o wybodaeth a dynnwyd oddi wrth y datganiadau ariannol llawn.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol llawn gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ar 10 Hydref 2008 ac maent wedi'u hanfon i'r Tŷ Cwmnïau ac i'r Comisiwn Elusennau. Archwiliwyd y cyfrifon gan Patterson, Jones & Evans a rhoddwyd adroddiad diamod arnynt.

Mae'n bosib nad yw'r crynodeb ariannol yn rhoi gwybodaeth ddigonol i roi dealltwriaeth lawn ar faterion ariannol yr elusen. Felly, am wybodaeth bellach, dylid ymgynghori â'r cyfrifon statudol llawn; Adroddiad yr Archwilwyr ar y cyfrifon hynny, ac Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr. Ceir copiau o'r rhain oddi wrth y cwmni.

Llofnodwyd ar ran
Bwrdd y Cyfarwyddwyr

**Cwmni Urdd Gobaith Cymru Cyf
Mantolen 31 Mawrth 2008**

**Urdd Gobaith Cymru Company Limited
Balance Sheet 31 March 2008**

	2008 / £	2007 / £
Asedion Sefydlog	Fixed Assets	
Eiddo sylweddol	Tangible assets	7,592,714
Buddsoddiad	Investments	1,454,037
		9,046,751
Asedion Cyfredol	Current Assets	
Stoc	Stock	23,119
Dyledwyr	Debtors	737,262
Arian yn y banc ac mewn llaw	Cash at bank and in hand	1,296,141
		2,056,522
Credydwyr	Creditors	
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	Amounts falling due within a year	(1,719,107)
Rhwymedigaethau cyfredol net	Net current liabilities	337,415
Asedion llai rhwyng - digoethau cyfredol	Total assets less current liabilities	9,384,166
Symiau sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn	Amounts falling due after a year	(1,246,838)
		8,137,328
Cronfeydd	Reserves	
Cronfeydd cyfng	Restricted funds	2,164,823
Cyfrif incwm a thraul	Income and expenditure	5,144,871
Cronfa ail-brisio buddsoddiad	Investment revaluation reserve	644,254
Cronfeydd gwaddol	Endowment funds	183,380
		8,137,328
Cronfeydd	Cronfeydd	8,137,328

**Canlyniad y flwyddyn
Urdd Gobaith Cymru**

Mae'r cyfanswm incwm yn cynnwys £6,830,983 o Gronfeydd rhydd, £424,586 o Gronfeydd clwm a £20,570 o Gronfeydd gwaddol. Mae'r cynnydd net am y flwyddyn ar ôl trosglwyddiadau rhwng Gronfeydd o £193,950 yn cynnwys gweiddill o £393,170 a'r Gronfeydd rhydd, lleihad net o £33,905 o Gronfeydd cyfng a chynnydd net o £12,797 ar Gronfeydd gwaddol.

**Outcome for the year
Urdd Gobaith Cymru**

The total income includes £6,830,983 of unrestricted funds, £424,586 of restricted funds and £20,570 of endowment funds. The net increase for the year after transfers between reserves is £193,950 including a net increase of £393,170 on unrestricted funds, net deficit of £33,905 on restricted funds and a net deficit of £12,797 on endowment funds.

	2008 / £	2007 / £
Mewn lif net o adnoddau am y flwyddyn	In/(Out) net flow of resources for the year	372,062
Gweiddill ar werthu buddsoddiad	Gain on sale of investments	18,070
		390,132
Cynnydd/(Lleihad) ar ail-brisio buddsoddiad - heb eu realeiddio	(Reduction)/Increase on revaluation of investments - unrealised	(227,609)
Amhariad ar asedion sefydlog	Impairment on fixed assets	—
Cynnydd net mewn Cronfeydd	Increase net in reserves	162,253
Cronfeydd ar 1 Ebrill 2007	Reserves on 1 April 2007	7,974,805
Cronfeydd ar 31 Mawrth 2008	Reserves on 31 March 2008	8,137,328

**Incwm a Gwariant
2007 - 2008**

**Income & Expenditure
2007 - 2008**

		%	£
1 Llangrannog a Phentre Ifan	1 Llangrannog a Phentre Ifan	25	1,824,678
2 Glan-llyn	2 Glan-llyn	14	1,049,940
3 Caerdydd	3 Caerdydd	7	530,257
4 Incwm o fuddsoddiad	4 Investments income	1	63,387
5 Eisteddfod 2007	5 2007 Eisteddfod		
(gan gynnwys grantiau)	(including relevant grants)	24	1,749,491
6 Cylchgronau	6 Magazines	1	77,936
7 Aelodaeth	7 Membership	4	276,114
8 Rhoddion a chymynroddion	8 Gifts and bequests	3	198,157
9 Amrywiol	9 Other	4	257,488
10 Grantiau (gan gynnwys Bwrdd yr Iaith Gymraeg)	10 Grants (including the Welsh Language Board)	14	1,046,715
11 Grantiau tuag at wariant cyfalaf	11 Grants towards capital expenditure	3	201,976

Cyfanswm Incwm

Total Income

100 7,276,139

1 Llangrannog a Phentre Ifan	1 Llangrannog a Phentre Ifan	24	1,670,201
2 Glan-llyn	2 Glan-llyn	15	1,061,810
3 Caerdydd	3 Caerdydd	8	543,337
4 Costau datblygu'r maes a rhanbarth	4 Regional activity network development	20	1,406,538
5 Eisteddfod	5 Eisteddfod	28	1,852,509
6 Cylchgronau	6 Magazines	2	128,786
7 Trefn lywodraethol	7 Governance costs	1	90,240
8 Costau codi arian a chyhoeddusrwydd	8 Fundraising and publicity costs	0	31,446
9 Dibrisiant	9 Depreciation	2	119,210

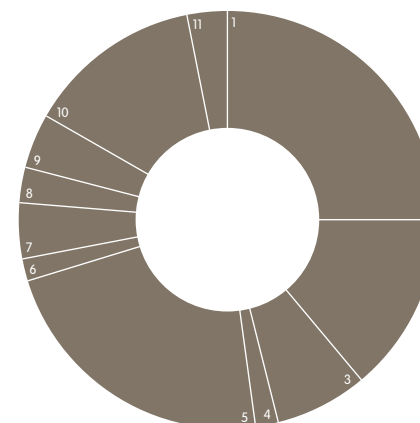
Cyfanswm Gwariant

Total Expenditure

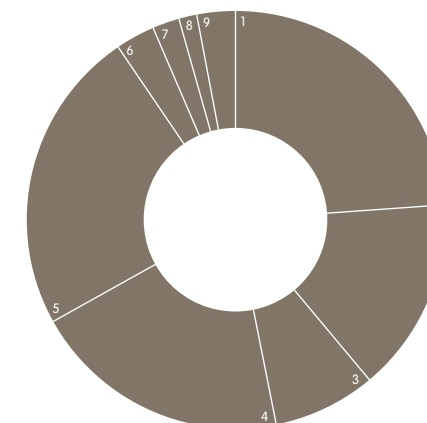
100 6,904,077

Dosrannwyd costau cefnogi dros y gweithgareddau elusennol ar sail y ganran incwm a dderbyniwyd. Support costs are distributed over the charitable activities pro rata to income received.

Incwm
Income

Gwariant
Expenditure

External Funding Sources

Urdd Gobaith Cymru proactively seeks financial support from a variety of sources to support its work. Without this support we would be unable to offer the range of experiences that are described in the review.

The following grants were offered

Welsh Language Board	£670,705
Welsh Assembly Government (youth grant)	£83,000
Welsh Books Council	£26,000
Sports Council for Wales	£26,221
Carmarthenshire Council (2007 Eisteddfod)	£200,000
Arts Council of Wales (2007 Eisteddfod)	£22,500
National Assembly of Wales	£4,000
WEFO Interreg IIIA	£44,170
Environment Agency	£11,250
Lottery Heritage Fund (Llangrannog)	£160,851
Objective 1 EAGGF (Llangrannog)	£41,125

Local Authorities

Powys	£7,896
Ceredigion	£8,500
Carmarthenshire	£15,000
Pembrokeshire	£7,750
Rhondda Cynon Taff	£5,000
Caerphilly	£10,000
Merthyr Tydfil	£11,300
Newport	£25,000
Anglesey	£17,870
Gwynedd	£31,130
Conwy	£17,050
Denbigh	£5,000
Wrexham	£4,470

Conwy County Council – 2008 Eisteddfod	£300,000
Various – 2008 Eisteddfod	£10,654

Sponsors

We are constantly looking for new sponsors, who can support us through practical or financial assistance. The benefits we can offer include coverage at the Urdd Gobaith Cymru National Eisteddfod and branding on various materials.

We are grateful to the sponsors who supported the Urdd Eisteddfod. **£223,725** was given in sponsorship for the Urdd National Eisteddfod 2008 by the following:

The National Assembly of Wales, Basic Skills Wales, HSBC, The Welsh Language Board, Castell Howell, Windpower Wales, Aberystwyth University,

Jones & Whitehead, The Principality, Co-Operative Group, Comcen Technology Ltd, Royal Mail, Coleg Llandrillo Cymru, Tesco, UCAC, Castle Cement, BT, Nant Gwrtheyrn, Energy Solutions, Capita Symonds, Welsh Arts Council, Ifor & Aeres Evans Trust, Daily Mail, RBS, Jane Hodge Trust, Pantyfedwen Trust, Cronfa Degwm Cymru, Peugeot, In The Dark Productions, Gravells, Slaters Abergele, Daily Post, North Wales Police

The Royal Mail sponsored the letter writing competition in **Cip** magazine this year.

WRW, Stenaline, Aberystwyth University, Meat Promotion Wales and Shop Rugby supported the Urdd's sporting activities.

Significant Bequests

Eifion Samuel George, Llanelli	£2,355
Dilys Alice Owen, Llandudno	£25,000
Gwen Dorothy Robson, Corwen	£19,500
Mary Sioned Jones, Clydach	£26,035
Gwladys Medwen Jones, Llanrug	£1,000
John Williams, Rhoose Vale (part)	£11,400

Support for Specific Projects

Wales Council for Voluntary Action – Over 2 years (Millennium Volunteers)	£55,440
Arts Council of Wales (North Wales Arts Project)	£24,650
Arts Council of Wales – Over 3 years (Urdd Youth Theatre)	£75,000
William Park Jones Trust – Over 2 years (Urdd Youth Theatre)	£15,000
YMAS (Youth Music)	£9,000

Statements

Auditors' Statement to the Urdd Gobaith Cymru Directorate

We have examined the financial summary on this page.

Appropriate Responsibilities for directors and auditors

You, the directors, are responsible for preparing the financial summary. We have agreed to express to you our opinion on the consistency of the financial summary with the full statutory accounts, which were signed on 10 October 2008

The Basis of our Opinion

We have done the work which we consider appropriate to establish whether the financial summary is consistent with the financial statements when these were prepared from them.

Our Opinion

In our opinion the financial summary is consistent with the full financial statements for the year ending 31 March 2008.

Patterson Jones & Evans.

Patterson, Jones & Evans
Registered Auditors, Lampeter

Directors' Report

The accounts above are a summary of information abstracted from the full financial statements.

The full financial statements were approved by the Board of Directors on 10 October 2008 and they have been sent to Companies House and the Charities Commission. The accounts were audited by Patterson, Jones & Evans and were given an unconditional report.

It is possible that the financial summary does not provide sufficient information to give a full understanding of the charity's financial affairs. For further information, therefore the full statutory accounts, the Auditors' report on those accounts and the Trustees Annual Report need to be consulted. Copies of these can be obtained from the company.

UPE

Signed on Behalf of the Board of Directors

Adran Eisteddfod a'r Celfyddydau

Ar ôl blynyddoedd o baratoi a gwaith difflino gan griw o wirfoddolwyr brwdfrydig, fe gynhaliwyd Eisteddfod hynod o lwyddiannus yn Sir Conwy, ar dir fferm Gloddaeth Isa ym Mae Penrhyn.

Llwyddwyd i ddenu hyd at 95,000 o ymwelwyr yn ystod yr wythnos a bu dros 40,000 o aelodau'r Urdd yn cystadlu yn yr Eisteddfodau Cylch a Sir trwy Gymru gyfan a thu hwnt.

Gyda'r hwyr, swynwyd pawb gyda'r sioe gynradd 'Swyn Stori' ynghyd â pherfformiad gwefreiddiol y sioe uwchradd 'Hedfan'. Cafwyd gwledd gyda'r cystadlu a'r sioe agoriadol 'Noson Ola'r Prom.'

Parhawyd â chynllun tair blynedd Cwmni Theatr Ieuenticid yr Urdd a chafwyd perfformiadau gan bob un o'r tair cangen yn nhalaiith y gogledd, y de a'r canolbarth gan gynnwys perfformiadau yn yr Eisteddfod Genedlaethol yng Nghaerdydd. Uchafbwynt y cynllun yw perfformio drama gerdd wedi'i chomisiynu yn arbennig ar gyfer Eisteddfod yr Urdd Bae Caerdydd 2009. Bydd 'Ffawd' yn cael ei pherfformio yn ystod yr Eisteddfod yn Theatr Donald Gordon yng Nghanolfan Mileniwm Cymru.

Ymlaen at Eisteddfod gyffrous arall ym Mae Caerdydd. Bydd croeso arbennig yn eich aros yno.

Aled Siôn

Cyfarwyddwr yr Eisteddfod
a'r Celfyddydau

01678 541014
Eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

Adran Gyfathrebu a Chylchgronau

Ymaelododd 51,091 âr Urdd eleni gyda 3,138 ohonynt dros 16 oed.

Am y tro cyntaf cafwyd Pentref Mistar Urdd ar faes Eisteddfod yr Urdd Sir Conwy a bu'r datblygiad yn llwyddiant ac yn boblogaidd dros ben. Cafwyd presenoldeb bywiog gan yr Urdd yn y Sioe Amaethyddol a'r Eisteddfod Genedlaethol hefyd.

Trefnwyd dathliadau gydol y flwyddyn i nodi pen-blwydd y cylchgrawn **Cip** yn 21 oed.

Mae cyfres o balisau ym Mae Caerdydd wedi eu haddurno â lluniau o waith buddugol Celf, Dylunio a Thechnoleg Eisteddfod Sir Gaerfyrddin, diolch i brosiect rhwng yr Urdd a Cardiff Waterside.

Bu cydweithio gyda Hybu Cig Cymru i lansio llyfr *Cŵl i Goginio* mewn digwyddiad bywiog yng Ngwersyll yr Urdd Caerdydd.

Siân Eleri Davies
Cyfarwyddwr Gyfathrebu

01970 613118
Sianeleri@urdd.org
urdd.org

Llwyddwyd i sicrhau sylw eang yn y wasg a'r cyfryngau Cymreig, gyda rhaglenni fel 'Ffeil' a 'Wedi 7' yn parhau i roi sylw yn gyson. Mae'r golofn wythnosol yn *Y Cymro* yn parhau, a chafwyd colofn debyg yn y *North Wales Weekly News* cyn yr Eisteddfod.

Cyhoeddwyd deg rhifyn yr un o **Cip, Bore Da a iaw!**, ac mae'r cylchgronau yn cael eu darllen gan 28,000 o blant a phobl ifanc ledled Cymru bob mis.

Am y tro cyntaf cynhaliwyd cystadleuaeth ysgrifenu stori lwyddiannus dros ben yn **Cip** i ddatlu Diwrnod y Llyfr, gan gydweithio gyda Chyngor Llyfrau Cymru.

Trefnwyd gweithdai ebost gyda Caryl Parry Jones, Bardd Plant Cymru, yng Ngwersyll yr Urdd Caerdydd a chyhoeddwyd mai lfor ap Glyn ydi Bardd Pant Cymru 2008-2009.

The Eisteddfod and the Arts

With enthusiastic volunteers having worked tirelessly for years to prepare for the event, an extremely successful Eisteddfod was held in the county of Conwy, on the land of Gloddaeth Isaf farm in Penrhyn Bay.

95,000 visitors attended the event during the week and more than 40,000 Urdd members competed in the Local and County Eisteddfodau throughout Wales and beyond.

During the evenings, the primary schools show, 'Swyn Stori', and the thrilling performance of the secondary schools show, 'Hedfan', enthralled audiences. The competitions and the opening show, 'Noson Ola'r Prom,' were a real feast.

The Urdd's three year Youth Theatre Company project continued and each of the three branches in the north, south and mid-Wales regions gave performances, including performances at the National Eisteddfod in Cardiff. The highlight of the project will be the performance of a musical commissioned especially for the Urdd Eisteddfod in Cardiff Bay 2009. 'Ffawd' will be performed during the Eisteddfod at the Donald Gordon Theatre in the Wales Millennium Centre.

We look forward to another exciting Eisteddfod in Cardiff Bay in 2009. A special welcome awaits you there.

Aled Siôn
Director of the Eisteddfod and the Arts

01678 541014
Eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

Communications and Magazines

51,091 joined the Urdd this year and 3,138 of these were over 16 years of age.

For the first time, the Mistar Urdd Village featured at the Urdd Eisteddfod field and this innovation proved a success and extremely popular. The Urdd had a lively presence at the Agricultural Show and also at the National Eisteddfod.

Celebrations were organized throughout the year to celebrate the 21st anniversary of the magazine **Cip**.

A series of hoardings in Cardiff Bay have been decorated with photographs of the winning Art, Design and Technology entries at the Carmarthenshire Eisteddfod. This is a joint project between the Urdd and Cardiff Waterside.

A lively event was organized in partnership with Hybu Cig Cymru (Meat Promotion Wales) to launch a book entitled *Cŵl i Goginio* at Gwersyll yr Urdd Caerdydd.

Siân Eleri Davies
Director of Communications

01970 613118
Sianeleri@urdd.org
urdd.org

Substantial coverage was achieved in the Welsh language press and media, with programmes such as 'Ffeil' and 'Wedi 7' providing regular coverage. The weekly column continues in *Y Cymro* and a similar column was published in the *North Wales Weekly News* before the Eisteddfod.

Ten issues each of **Cip**, **Bore Da** and **iaw!**, were published and, each month, the magazines are read by 28,000 children and young people throughout Wales.

For the first time, an extremely successful story writing competition was held in **Cip** to celebrate World Book Day, working in partnership with the Welsh Books Council.

E-mail workshops were held with Caryl Parry Jones, the Wales' Children's Poet Laureate, at Gwersyll yr Urdd Caerdydd and it was announced that her successor in 2008-2009 would be Ifor ap Glyn.

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersylloedd yr Urdd Gwersyll yr Urdd Llangrannog

Bu hi'n flwyddyn lwyddiannus arall gyda dros 20,000 yn aros yn y Gwersyll.

Derbyniwyd cymhorthdal gan Gynllun Datblygu Cefn Gwlad trwy Gyngor Ceredigion at adeiladu Canolfan Ferlota newydd. Gobeithir dechrau ar y gwaith yn ystod yr hydref. Bydd yr adnodd hwn, fel nifer o adnoddau eraill y Gwersyll erbyn hyn, ar gael at ddefnydd y gymuned leol a thwristiaid i'r ardal. Bydd yr hen Sgubor Fawr yn cael ei haddasu ar gyfer cynnig gweithgareddau eraill dan do, megis wal ddringo.

Cyflwynwyd saethyddiaeth fel gweithgaredd newydd yn ystod y flwyddyn yn dilyn gwaith ymchwil ymysg ein defnyddwyr.

Cynhaliwyd nifer o arddangosfeydd o waith arlunwyr lleol yn Oriol y Ganolfan Treftadaeth yn ystod y flwyddyn.

Enillodd Adran Arlwyo'r Gwersyll wobr Curiad Calon Ceredigion unwaith eto. Dyfernir y wobr yma am gyrraedd y meini prawf mewn darparu bwyd iach, safonau uchel o safbwynt bodloni cwsmeriaid a rhagoriaeth o safbwynt glanweithdra. Enillodd yr adran hefyd Wobr Aur Opsiyau Iach Cymru Gyfan a ddyfarnir am gynnig bwydlen iach i'r cwsmeriaid. Yn ychwanegol, cyrhaeddodd yr adran Safon Aur yng Ngwobr Glendid Bwyd Cymru a ddyfarnir gan Asiantaeth Safonau Bwyd Cymru.

Mae'r Gwersyll yn dal i chwarae rhan bwysig o ran cyflogaeth, economi ac ansawdd bywyd y gymuned leol. Oherwydd ein polisi o gefnogi busnesau lleol gymaint â phosib, amcangyfrifir bod y Gwersyll yn cyfrannu £2.5m i'r economi leol.

Mae Pentre Ifan yn ganolfan ddefnyddol i grwpiau bach o bob math fwynhau cyfnod mewn llecyn hudolus yn Sir Benfro.

Steffan Jenkins

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652140
Llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

Bu 2007/ 2008 yn gyfnod prysur iawn yn y Gwersyll, gyda thwf yn nifer y gwersyllwyr ac yn yr incwm. Roedd cyfanswm incwm y Gwersyll am y flwyddyn dros £1m am y tro cyntaf.

Mae nifer o gyrsiau newydd wedi eu paratoi, rhai ohonynt yn gyrsiau addysgol ac eraill yn gyrsiau Adeiladu Tîm a Datrys Problemau ar gyfer timau o staff busnesau ac ysgolion. Mae nifer o'r rhain yn ymweliadau dydd sy'n ychwanegu at fusnes craidd y Gwersyll.

Cafwyd gwelliannau diweddar i sawl adran o'r Gwersyll. Adnewyddwyd lloriau ystafelloedd cysgu ffrynt y Plas, a gwnaed gwaith uwchraddio sylweddol ar Lan-Ilyn Isa, sy'n gartref i chwech o staff y Gwersyll. Rhoddwyd sylw hefyd i floc llety Penllyn sydd wedi cael drysau, ffenestri a lloriau newydd yn ogystal â gwaith ar yr ystafelloedd ymolchi.

Huw Antur Edwards

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

01678 541000
Glan-Ilyn@urdd.org
urdd.org/glan-Ilyn

Bydd cwch y Brenin Arthur, sy'n rhan o chwedloniaeth y Gwersyll ac sydd wedi cario cenedlaethau o blant ar deithiau ar Lyn Tegid, yn ôl yn y Gwersyll yn fuan yn dilyn gwaith adnewyddu sylweddol.

Mae bwriad hefyd i adnewyddu bloc llety'r Berwyn yn ystod 2008/ 2009, gan wella safon cyfleusterau yn yr ystafelloedd. Bwriedir hefyd cynnwys Lolfa Staff a Chaban Sychu Dillad yn y Berwyn fel bod y llety yn fwy annibynnol.

Cafwyd adnoddau newydd i'r Gwersyll yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys sgrîn deledu fawr yn y Caban Bwyta i arddangos lluniau, a bwrdd gwyn rhyngweithiol yn Lolfa Cefn Gwyn i hwyluso cyflwyniadau a hyfforddiant.

Cafwyd Gwersyll Haf llwyddiannus, gyda'r plant yn cael profiadau anhygoel o gyffrous yn y Gwersyll ac ar deithiau yn yr ardal. Roedd nifer o'r plant wedi mwynhau cymaint fel eu bod eisoes wedi sicrhau eu lle ar Brofiad Gwaith yn y Gwersyll yn 2009.

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersyll yr Urdd Caerdydd

Cafwyd cynnydd o 20% yn y niferoedd fu'n mynychu'r Gwersyll gyda dros 9,500 wedi aros yn y Gwersyll yn y flwyddyn ddiwethaf a dros 12,000 wedi ymwneud â gweithgareddau yn y Gwersyll.

Mae'r Gwersyll hefyd yn gartref i Ffwrnais Awen, clwb perfformio wythnosol i 80 o bobl ifanc sy'n cael ei redeg ar y cyd gyda Menter Iaith Caerdydd. Bu Ffwrnais Awen yn perfformio yn Stiwdio Weston Canolfan Mileniwm Cymru ac yn y Theatr ar faes Eisteddfod Genedlaethol Caerdydd.

Mae Clwb Digidol y Gwersyll (i aelodau 14-18 oed) yn cyfarfod yn wythnosol ac yn cynhyrchu podlediadau a rhaglenni fideo – mae cyfle i brofi ffrwyth eu llafur ar wefan y Gwersyll: urdd.org/caerdydd

Cynhaliwyd cyrsiau preswyl llwyddiannus ar y cyd am y tro cyntaf gyda chwmmiau Diversions, Opera Cenedlaethol Cymru, Hijinx a Chanolfan Mileniwm Cymru.

Alun Owens

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Caerdydd

02920 635678
Caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

Bydd Canolfan Mileniwm Cymru a Gwersyll yr Urdd Caerdydd yn croesawu Eisteddfod yr Urdd i Fae Caerdydd ym mis Mai 2009. Manteisiwch ar y cyfle i aros yn y Gwersyll dros yr ŵyl neu alw draw i weld ein holl gyfleusterau.

Ceir y cyfle i weld perfformwyr yr Urdd yn dangos eu doniau a pherfformio i'r cyhoedd yn Lanfa Canolfan Mileniwm Cymru.

Bydd Cerddorfa BBC Cymru yn symud o Landaf i Ganolfan Mileniwm Cymru ym mis Ionawr 2009. Yn ogystal â'r cyfle i weld perfformiadau bydd gan y Gerddorfa adran addysg i roi profiadau i ymwelwyr.

Mae sefydlu'r Gwersyll wedi rhoi'r cyfle i filoedd o bobl ifanc Cymru ymweld â thrysorau'r genedl fel Stadiwm y Mileniwm, y Senedd a'r Cynulliad, Sain Ffagan, Pwll Mawr a hyd yn oed Doctor Who.

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Llangrannog Canolfan yr Urdd Pentre Ifan

It proved another successful year with more than 20,000 attending the centre.

Funding was received from the Rural Wales Development Scheme via Ceredigion Council to build a new pony trekking centre. The work is planned to begin during the autumn. This resource, as are numerous other resources at the Centre, is now available for the use of the local community and tourists visiting the area. The old 'Big Barn' will be adapted to provide other indoor activities, such as a climbing wall.

Archery was introduced as a new activity during the year following research amongst our users.

Numerous exhibitions of local artists' work were held at the Heritage Centre Gallery during the year.

Steffan Jenkins

Director Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652140
Llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

The Centre's Catering Department once again won the Curiad Calon Ceredigion award. This is awarded for meeting the criteria in terms of providing healthy food, high standards of customer satisfaction and excellence in hygiene. The section also won the All Wales Health Options Gold Award awarded for providing a healthy menu for customers. It also achieved the Gold Standard in the Wales Food Hygiene Awards awarded by the Food Standards Agency Wales.

The Centre still plays an important role in terms of employment, and in the economy and quality of life of the local community. Our policy of supporting local businesses as far as possible means that the Centre contributes an estimated £2.5 million to the local economy.

Pentre Ifan is an ideal centre for small groups of all kinds to enjoy spending time in a magical location in Pembrokeshire.

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Glan-llyn

2007/2008 proved to be very busy, with an increase in the number of residents and a growth in income. The centre's total annual income crossed the £1m mark for the first time.

Numerous new courses have been provided, some educational courses, Team Building and Problem Solving courses for teams of staff from businesses and schools. A number of these are one-day courses which add to the core business of the Centre.

Recent improvements have been made to many parts of the Centre. The floors in the front bedrooms of the Plas were renewed, and substantial upgrading undertaken at Glan-llyn Isa, which houses six of the Centre's staff. Work has also been undertaken at the Penllyn accommodation block, installing new doors, windows and floors and the bathrooms have also received attention.

Huw Antur Edwards

Director Gwersyll yr Urdd Glan-llyn

01678 541000
Glan-llyn@urdd.org
urdd.org/glan-llyn

The well known boat, Brenin Arthur, a legend at the centre which has carried generations of children on boat trips on Llyn Tegid, will soon return following substantial renovation work.

There are plans also to renovate the Berwyn accommodation block during 2008/2009, improving the facilities in the rooms. Plans also include a Staff Lounge and a Clothes Drying Cabin for Berwyn so that the accommodation is more flexible.

New resources arrived at the Centre during the year, including a large television screen in the Refectory to screen images, and an interactive whiteboard in the Cefn Gwyn Lounge to facilitate presentations and training.

The Summer Courses proved successful, with the children gaining exciting experiences both at the Centre and in the surrounding area. Many had such a good time that they have already secured their Work Experience Placement at the Centre for 2009.

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Caerdydd

The numbers attending the Centre increased by 20% with the number of residents in excess of 9,500 during the past year and more than 12,000 having undertaken activities at the Centre.

The Centre is also the home of Ffwrnais Awen, a weekly performance club for 80 young people run in conjunction with Menter Iaith Caerdydd. Ffwrnais Awen performed at the Weston Studio at the Wales Millennium Centre and at the Theatre at the National Eisteddfod in Cardiff.

The Centre's Digital Club (for 14-18 year olds) meets weekly and produces podcasts and video programmes – their work can be sampled on the Centre's website. urdd.org/caerdydd

Successful residential courses were held in conjunction for the first time with Diversions, the Welsh National Opera, Hijinx and The Wales Millennium Centre.

Alun Owens

Director Gwersyll yr Urdd Caerdydd

02920 635678
Caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

The Wales Millennium Centre and Gwersyll yr Urdd Caerdydd will host the Urdd Eisteddfod at Cardiff Bay in May 2009. Take advantage of the opportunity to stay at the Centre during the Eisteddfod or call in to see all our facilities.

There will be an opportunity to see the talents of the Urdd's performers on show as they perform for the public at the Wales Millennium Centre Lanfa.

The Wales BBC Orchestra will be moving from Llandaf to the Wales Millennium Centre in January 2009. As well as staging performances, the Orchestra will have an educational section to provide experiences for visitors.

The establishment of the Centre has provided thousands of young people in Wales with an opportunity to visit the nation's treasures, such as the Millennium Stadium, the Senedd and the Assembly, St Fagan's, the Big Pit and even Doctor Who.

URDD CAERDYDD

Swyddogion 2008

Eleni...

Llywydd Delyth Vaughan	Prif fudiad ieuenctid Cymru 51,091 wedi ymaelodi eleni
Is-lywyddion Sara Gwilym Thomas Gareth Lloyd James	25% o holl blant 10 oed yng Nghymru yn aelodau
Cadeirydd Carol Davies	1 o bob 3 o holl siaradwyr Cymraeg rhwng 8-18 yn aelod
Is-gadeirydd Tudur Dylan Jones	215 o staff a throsiant ariannol o £7.2 miliwn
Trysorydd Rheon Tomos	28,000 o blant a phobl ifanc ledled Cymru yn darllen y cylchgronau bob mis
Ysgrifennydd Andrea Parry	700,000 o ymweliadau â'n gwefan
Llywyddion Anrhydeddus ac Ymddiriedolwyr Prys Edwards Wynne Melville Jones Bob Roberts	1,680 wedi bod ar deithiau tramor i Ffrainc, Awstria, Catalonia a'r Iwerddon
Ymddiredolwr Rhiannon Lewis	95,000 o ymwelwyr i Eisteddfod Genedlaethol Sir Conwy
Cyfreithiwr Mygedol Aled Walters	49,000 yn cystadlu yn y rowndiau lleol a rhanbarthol chwaraeon
	80,000 yn cymryd rhan mewn sesiynau blasu chwaraeon
	1,000 o arweinyddion chwaraeon newydd wedi eu hyfforddi
	24,000 o aelodau yn mynychu clybiau chwaraeon wythnosol

Officers 2008

This year...

President
Delyth Vaughan

Wales' leading youth organisation

51,091 enrolled this year

Vice-presidents
Sara Gwilym Thomas
Gareth Lloyd James

25% of all 10 year olds in
Wales are members

Chair
Carol Davies

1 in 3 of all Welsh speakers
between 8-18 are members

Deputy Chair
Tudur Dylan Jones

215 members of staff and a
financial turnover of £7.2 million

Treasurer
Rheon Tomos

28,000 children and young
people throughout Wales read
the magazines each month

Secretary
Andrea Parry

700,000 hits on our website

Honorary Presidents
and Trustees
Prys Edwards
Wynne Melville Jones
Bob Roberts

1,680 have been on overseas visits to
France, Austria, Catalonia and Ireland

95,000 visited the Conwy
National Eisteddfod

Trustee
Rhiannon Lewis

49,000 competed in the local
and county sports rounds

Honorary Solicitor
Aled Walters

80,000 took part in sports taster sessions

1,000 new sports leaders were trained

24,000 attended weekly sports clubs

Urdd Gobaith Cymru

**Ffordd Llanbadarn
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1EY**

**01970 613100
urdd@urdd.org
urdd.org**

**dylunio/design
elfen.co.uk**

**ffotograffiaeth/photography
dewijones.co.uk**

**Rhif Elusen:524481
Rhif Cwmni:263310**